

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ทักษะคิดของผู้ใช้รถยนต์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเครื่องยนต์ดีเซล ได้กำหนดระเบียบวิธีการศึกษาไว้ดังนี้

- 3.1 ขอบเขตการศึกษา
- 3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- 3.3 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีสุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษานี้ ทำการศึกษาทัศนคติของผู้ใช้รถยนต์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเครื่องยนต์ดีเซล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับส่วนประสมทางการตลาดว่า ผู้ใช้รถยนต์มีทัศนคติอย่างไรบ้าง โดยศึกษาทัศนคติ รวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความชอบและแนวโน้มในการก่อพฤติกรรม รวมทั้งศึกษาว่ามีปัจจัยทางการตลาดปัจจัยใดบ้าง ที่มีผลต่อการทัศนคติของผู้ใช้รถยนต์ และมีผลมากน้อยเพียงใด สำหรับปัจจัยการตลาดที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านสถานที่ และปัจจัยการส่งเสริมการตลาด

3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในรูปการตอบแบบสอบถาม ซึ่งรวบรวมโดยการเก็บข้อมูลภาคสนามในพื้นที่ศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปเอกสาร บทความทางวิชาการ และข้อมูลทางสถิติที่ได้จากหน่วยงานของรัฐและเอกชน เช่น สำนักงานพลังงานแห่งชาติ บริษัทน้ำมัน บริษัทรถยนต์ เป็นต้น โดยผู้ศึกษารวบรวมได้จากตำรา เอกสาร วารสาร รวมทั้งจากการสืบค้นผ่านทาง

อินเตอร์เน็ต

3.3 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีสุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ เจ้าของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลและรถบรรทุกส่วนบุคคล (รถกระบะ) ขนาดไม่เกิน 1 ตัน ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้จากข้อมูลของสำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ มีรถยนต์นั่งส่วนบุคคลและรถบรรทุกส่วนบุคคล ไม่เกิน 1 ตัน ที่จดทะเบียนในจังหวัดเชียงใหม่ สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 77,637 คัน (สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่, 2544) ดังนั้นประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้จึงมีจำนวน 77,637 ราย

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ เจ้าของรถยนต์นั่งส่วนบุคคล และรถบรรทุกส่วนบุคคล (รถกระบะ) ที่มีขนาดไม่เกิน 1 ตัน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยนำจำนวนประชากรมาเปรียบเทียบกับตารางสำเร็จรูปประชากรโคโคโตมัส (นราศรี ไววนิชกุล และ ชูศักดิ์ อุดมศรี, 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมจำนวน 321 ราย แต่เพื่อความสะดวกในการศึกษาจึงกำหนดเป็น 330 ราย

3.3.3 วิธีสุ่มตัวอย่าง

ในศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ใช้รถยนต์ด้วยแบบสอบถาม กลุ่มเป้าหมายต้องมีคุณสมบัติเป็นเจ้าของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลและรถบรรทุกส่วนบุคคล (รถกระบะ) ขนาดไม่เกิน 1 ตัน ที่จดทะเบียนรถในจังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลและรถบรรทุกส่วนบุคคลที่มาใช้บริการจากสถานีบริการน้ำมันที่กระจายอยู่ทั่วไปในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น

3.4 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 ทศนคติของผู้ใช้รถยนต์ที่มีต่อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเครื่องยนต์ดีเซล

คำถามในส่วนนี้ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเครื่องยนต์ดีเซล โดยคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ

ทัศนคติหรือความเห็นด้วย ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การให้ค่าคะแนนการวัดทัศนคติโดยอาศัยเครื่องมือ Likert Scales (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2530) โดยและแต่ละระดับกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด/เห็นด้วยอย่างมาก	หมายถึง	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก/เห็นด้วย	หมายถึง	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง/ไม่มีความเห็น	หมายถึง	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย/ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด/ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	หมายถึง	1 คะแนน

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเครื่องยนต์ดีเซล ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้ คือ

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมายความคิดเห็นและความชอบ
4.21 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด/เห็นด้วยอย่างมาก
3.41 – 4.20	เห็นด้วยมาก/เห็นด้วย
2.61 – 3.40	เห็นด้วยปานกลาง/ไม่มีความเห็น
1.81 – 2.60	เห็นด้วยน้อย/ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.80	เห็นด้วยน้อยที่สุด/ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการใช้รถยนต์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถามในส่วนนี้ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้รถยนต์ของกลุ่มตัวอย่างเป็นต้นว่า ชนิดของรถ ประเภทเครื่องยนต์ ค่าน้ำมัน การตัดสินใจซื้อรถ และปัจจัยที่ใช้พิจารณาเลือกซื้อรถยนต์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำถามในส่วนนี้ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลที่เป็นลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษา ได้กำหนดขั้นตอนไว้ดังต่อไปนี้

3.5.1 ขั้นตอนการเตรียมสร้างเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

1. ทำการสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมทุกประเด็นที่ศึกษา และมีความสมบูรณ์ถูกต้องยิ่งขึ้น

2. หลังจากตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามจนมีความสมบูรณ์ถูกต้องแล้ว ผู้ศึกษาจึงใช้เป็นเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการตามขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5.2 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ในระหว่างดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้ศึกษาได้ควบคุมการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างรัดกุม เพื่อมิให้มีการเก็บข้อมูลซ้ำซ้อน โดยสอบถามกลุ่มเป้าหมายก่อนแจกแบบสอบถามว่า เคยตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาครั้งนี้แล้วหรือไม่ ถ้าเคยตอบแล้วก็จะไม่เก็บข้อมูลจากผู้ใช้รถยนต์รายนั้น แต่ถ้ากลุ่มเป้าหมายยังไม่เคยตอบก็ให้ตอบแบบสอบถามจนครบถ้วนสมบูรณ์ทุกส่วน กระทั่งได้ข้อมูลครบตามจำนวน 330 ราย

2. เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบจำนวนแล้ว จึงได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละชุดจนครบทุกชุด พร้อมทั้งตรวจให้คะแนนและลงรหัสข้อมูลในแต่ละส่วนของแบบสอบถามทั้งหมด

3. ทำการบันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติในขั้นตอนต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และตารางไขว้ รวมทั้งใช้วิธีนำเสนอข้อมูลในรูปตารางข้อมูล